

بررسی نهاد حربه از صدر اسلام تا پایان ایلخانیان

www.ketabir



سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

: خسروی، منوچهر، ۱۳۴۳ -
: بررسی نهاد حسبه از صدر اسلام تا پایان ایلخانیان/مؤلف منوچهر خسروی.
: تهران: سنجش و دانش، ۱۳۹۵.
: ۱۱۲ص؛ ۲۲×۲۹سم.
: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۲-۷۵۸-۱
: فیبا
: کتاب حاضر " بررسی وضعیت نهاد حسبه در ایران از دوران صدر اسلام تا انتهای دوره ایلخانیان" است.
: حسبت-- تاریخ-- پس از اسلام-- ۷۵۶ ق.
: Hesbat*
: ایران -- تاریخ -- ایلخانیان، ۶۵۱ - ۷۵۶ق.
: Iran -- History -- Ilkhanids، ۱۲۵۸- ۱۳۵۸
: ایران -- تاریخ -- پس از اسلام، ۱۲ - ۹۱۱ق.
: Iran -- History -- Islamic er، ۶۳۲- ۱۵۰۵
: ۱۳۹۵/۱۹۶B، ۴/۵خ
: ۳۷۷۵/۳۹۷
: ۱۳۹۹۰۷

بررسی نهاد حسبه از صدر اسلام تا پایان ایلخانیان

مؤلف:	منوچهر خسروی
ناشر:	انتشارات سنجش و دانش
تیراژ:	۲۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۵
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۳۳۲-۷۵۸-۱
قیمت	۱۵۰۰۰۰ ریال
آدرس: خیابان انقلاب-خیابان دانشگاه-تقاطع روانمهر-پلاک ۱۲۶-ساختمان سنجش و دانش	تلفن: ۶۱۲۶-۰۲۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد.

صفحه	عناوین
۱	چکیده :
۲	فصل اول: کلیات پژوهش
۳	۱. تعریف مسأله
۴	۲. سوالات و فرضیه های تحقیق
۴	۲-۱ سوالهای اصلی
۴	۲-۲ سوالهای فرعی
۵	۲-۳ فرضیه های اصلی
۵	۲-۴ فرضیه های فرعی
۵	۳. پیشینه تحقیق
۸	۴. ضرورت انجام تحقیق
۸	۵. هدف ها
۸	۶. کاربردهای متصور از تحقیق
۸	۷. مراجع استفاده کننده از نتیجه پایان نامه
۸	۸. روش انجام تحقیق
۹	۹. قلمرو تحقیق
۹	۹-۱- قلمرو زمانی
۹	۹-۲- قلمرو مکانی
۹	۹-۳- قلمرو موضوعی
۹	۱۰-۱- استفاده از منابع و مآخذ
۱۲	فصل دوم: تاریخچه سیاسی حکومت مغول تا پایان ایلخانان
۱۳	۲-۱- اثرات حمله مغول در سیاست و جامعه ایران

۱۶	۱-۱-۲- سیاست چنگیز پس از تهاجم و جانشینان چنگیز
۱۶	۲-۱-۲- سیاست جانشینان چنگیز
۱۷	۳-۱-۲- گرایشها در سیاست اجتماعی ایلخانیان
۱۸	۲-۲- اثرات حمله مغول به ایران و نهاد حسبه
۱۸	۱-۲-۲- ضربه به تمدن
۱۸	۲-۲-۲- ضربه به اخلاقیات
۲۰	۳-۲-۲- سایر تاثیرات حمله بعد از دوران ایلخانیان
۲۱	۴-۲-۲- عکس العمل دفاع ایرانی در برابر مغول
۲۱	۳-۲- نقش خانانیه ۱۶
۲۲	۴-۲- تاریخ دردمان ایلخانیان
۲۲	۱-۴-۲- فرجام و عاقبت غازان خان
۲۳	۲-۴-۲- ایلخانیان و مدت حکومت ترکدام
۲۵	فصل سوم: نهاد حسبه : کارکردها، اختیارات، جایگاه در حکومتها
۲۶	۱-۳- پیشینه موضوع
۳۹	۲-۳- ریشه محتسب و تعریف لغوی آن
۴۱	۳-۳- حسبه از دیدگاه قرآن
۴۱	۱-۳-۳- قرآن و نظارت
۴۲	۲-۳-۳- تجسس برای براندازی منکرات از منظر قرآن
۴۲	۴-۳- حسبه از نظر پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم)
۴۴	۵-۳- حسبه در سیره ائمه معصومین (علیهم السلام)
۴۶	۶-۳- نهاد حسبه از صدر اسلام
۴۶	۱-۶-۳- عصر پیامبر اسلام (ص)
۴۶	۲-۶-۳- عصر امویان و عباسیان
۴۸	۳-۶-۳- دوران آل بویه

۴۹	۳-۶-۴- دوران سلاجقه
۴۹	۳-۷- نهاد حسبه در دوره اول مغول
۵۱	۳-۸- وضعیت نهاد حسبه در دوره دوم ایلخانی
۵۱	۳-۸-۱- اصلاحات غازان خان
۶۱	۳-۹- احیای نهاد حسبه
۶۲	۳-۹-۱- کارکردها و اختیارات نهاد حسبه در عهد ایلخانیان
۶۳	۳-۹-۲- اختیارات نهاد حسبه
۶۵	فصل چهارم: مبانی نظری نهاد حسبه و وظائف محتسب
۶۶	۴-۱- دلایل تشکیل سازمانهای اداری
۶۶	۴-۲- گروههای وظائف شهری
۶۶	۴-۳- کارکرد گروههای اداری
۶۸	۴-۴- مبانی نظری حسبه
۶۹	۴-۴-۱- رویکرد فقهی
۷۰	۴-۴-۲- تعریف فقهی حسبه
۷۰	۴-۴-۳- شرایط فقهی محتسب
۷۱	۴-۵- نهاد حسبه نزد علمای اسلام
۷۱	۴-۵-۱- تعریف در اهل سنت
۷۲	۴-۵-۲- تعریف در اهل تشیع
۷۲	۴-۵-۳- محتسب نزد مراجع دینی
۷۳	۴-۶- وظائف محتسب
۷۳	۴-۶-۱- نظارت بر بازار
۷۵	۴-۶-۲- نظارت بر ترازوها، وزن‌ها و پیمانه‌ها
۷۵	۴-۶-۳- جلوگیری از احتکار
۷۶	۴-۶-۴- نظارت بر آیین‌های مذهبی و مساجد

۷۷	۷-۴- نظارت بر اخلاق عمومی
۷۸	۸-۴- نظارت بر فرهنگ عمومی
۷۸	۴-۸-۱- نظارت بر زمین
۷۹	۴-۸-۲- نظارت بر صاحب منصبان
۸۰	۴-۹- نظارت بر بهداشت عمومی
۸۱	۴-۹-۱- نظارت بر سازه های شهری و عبور و مرور راهها
۸۱	۴-۱۰- شناخت نیرنگهای بازاریان
۸۳	۴-۱۱- قلمرو دایرة نهاد حسبه
۸۴	۴-۱۱-۱- تباط کارکردهای نهاد حسبه با ولایات و مقامات حکومتی
۸۵	۴-۱۱-۲- اختیارات اجرایی محتسب
۸۶	۴-۱۲- حسبه و آغسا
۸۷	۴-۱۳- حسبه و دیوان طار
۸۷	۴-۱۴- حسبه و دیوان شرطه
۸۸	۴-۱۵- نصب و عزل
۹۰	فصل پنجم: یافته های پژوهش
۹۱	انطباق نتایج با فرضیات
۹۱	پیشنهادهای
۹۲	نتیجه گیری
۹۴	فهرست منابع و مأخذ

چکیده:

این پژوهش به بررسی وضعیت نهاد حسبه در ایران از دوران صدر اسلام تا انتهای دوره ایلخانیان به عنوان بخشی از دستگاه قضایی عصر حکمرانی حکومت‌های ایران بعد از اسلام و به ویژه عملکرد مقام اجرایی این نهاد یعنی محتسب می‌پردازد. از این روی با بررسی ادبیات و پیشینه تاریخی موضوع کلیات پژوهش در سرفصل‌های حسبه در آثار پیشینیان، دوران احیای نهاد حسبه، کارکردها و اختیارات نهاد حسبه، خصوصیات و وظایف محتسب دسته‌بندی شده است. این مطالعه با هدف شناسایی و تبیین یکی از نهادهای اسلامی به منظور درک بهتر در مطالعه تاریخ اسلام و نیز احیای ویژگی‌های برجسته نهاد حسبه همچون امر به معروف و نهی از منکر، با فلسفه اثبات‌گرایی و رویکرد استقرایی تدوین گردیده است. به این منظور با استفاده از روش پژوهش کیفی و مطالعه یکصد و پنجاه سند تاریخی، از قبیل کتب و مقالات پژوهشی به زبانهای مختلف، شناخت بهتری از ویژگی‌ها و کارکردهای نهاد حسبه در صدر اسلام تا عصر ایلخانیان به دست آمده است. با توجه به مطالعات می‌توان فاصله بین احزاب و اساس اولیه نهاد حسبه و کارکردهای آن در گذر زمان را به وضوح مشاهده کرد به این صورت که مایه همچون تامین امنیت، نظارت بر بازار، برخورد با ربا خواری و احتکار و در کل ایجاد فریضه امر به معروف و نهی از منکر، به دلایلی چون استفاده از افراد ناآگاه با احکام فقه و شرع و در موارد خاص سودجو رویه فراموشی نهاده شد و شخص محتسب به عاملی برای ایجاد فساد بدل گردیده است.

کلید واژگان: حسبه، محتسب، صدر اسلام، مغول، ایلخانان.